EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 2.12.2011
COM(2011) 835 galīgā redakcija

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI

par stiprinātu ES iekšējo solidaritāti patvēruma jomā

ES programma labākai atbildības sadalei un savstarpējās uzticēšanās vairošanai

IEVADS

Solidaritāte ir viena no Eiropas Savienības pamatvērtībām un viens no kopējās Eiropas patvēruma politikas vadošajiem principiem kopš tās izstrādes sākuma 1999. gadā. Tagad solidaritāte ir ietverta Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 80. pantā[1].

Jau no paša sākuma solidaritāti atzina par kopējās Eiropas patvēruma sistēmas (*CEAS*) būtisku elementu. Nepieciešamība solidaritāti īstenot kā konkrētus pasākumus izriet no praktiskās realitātes, jo visu dalībvalstu patvēruma sistēmas ir savstarpēji atkarīgas. Pārmērīgi noslogota vai nepareizi funkcionējoša sistēma vienā dalībvalstī nepārprotami ietekmē pārējo dalībvalstu sistēmas, arī ar otrreizējām plūsmām. Patvēruma meklētāju plūsmas nav nemainīgas un nav arī vienādi izplatītas visā ES. To apmērs ir bijis mainīgs no 425 000 pieteikumiem ES 27 dalībvalstīs 2001. gadā līdz 200 000 pieteikumiem 2006. gadā, savukārt šogad paredzams būtisks pieaugums. Patvēruma meklētāju plūsmas var būt lielākas par dažu dalībvalstu uzņemšanas spēju. Savienības pienākums ir palīdzēt šīm dalībvalstīm, arī lai saglabātu Savienības kopējās vērtības un pamattiesības, nodrošinot patvēruma meklētāju un bēgļu atbilstīgu uzņemšanu un viņu piekļuvi aizsardzībai.

Tomēr solidaritāte ir jāsaista ar atbildību. Dalībvalstīm ir jānodrošina, ka to sistēmas atbilst starptautiskajās tiesībās un Eiropas tiesību aktos noteiktajiem standartiem, jo īpaši 1951. gada Ženēvas Konvencijai par bēgļa statusu, Eiropas Cilvēktiesību konvencijai un ES Pamattiesību hartai. Solidaritātes pamataspekts ir nepieciešamība nodrošināt atbilstību savā valstī, lai neietekmētu citas dalībvalstis. Šis aspekts ir jānostiprina, lai izveidotu savstarpējas uzticēšanās vidi, tādējādi sekmējot savstarpējas palīdzības turpmāku attīstību. Lai nostiprinātu solidaritāti, būtiski ir palielināt uzticēšanos. Solidaritātes principa īstenošanai ir vajadzīga patiesa dalībvalstu apņemšanās. Smagā ekonomiskā situācija ES un tās dalībvalstīs sarežģī šo procesu. ES jau ir izstrādājusi virkni solidaritātes instrumentu, kas veido stabilu pamatu. Visus šos instrumentus var uzlabot un var izstrādāt jaunus komponentus, lai nodrošinātu elastīgu instrumentu kopumu, kas reaģētu uz dažādām solidaritātes vajadzībām.

Šajā nolūkā Komisija ierosina nostiprināt ES iekšējo solidaritāti patvēruma jomā, pamatojoties uz četrām asīm: praktisko sadarbību un tehnisko palīdzību, finansiālo solidaritāti, atbildības jomu sadalījumu, kā arī patvēruma sistēmas pārvaldības instrumentu uzlabošanu. Šā paziņojuma mērķis ir arī veicināt "patvēruma tiesību aktu paketes" pabeigšanu, ņemot vērā to, ka nākamie daži mēneši būs izšķiroši, lai sasniegtu 2012. gada mērķi, kurā solidaritātes aspektam jābūt savai nozīmei.

1. PRAKTISKĀS SADARBĪBAS UN TEHNISKĀS PALĪDZĪBAS PILNA POTENCIĀLA REALIZĒŠANA

1.1. Praktiskā sadarbība kā būtisks *CEAS* pīlārs

Aizvadītajos gados ir īstenoti daudzi praktiskās sadarbības pasākumi – pēdējais no tiem ir Eiropas Patvēruma atbalsta biroja (*EASO*) izveide, kas turpinās nostiprināt praktisko sadarbību patvēruma jomā. Atbalsta birojs nodrošinās, ka praktiskā sadarbība kļūs par

[1] Šajā paziņojumā nav aplūkotas solidaritātes jomas, kas saistītas ar politikas virzieniem, kuru mērķis ir nelegālas migrācijas ierobežošana, ko cenšas panākt ar citām iniciatīvām, lai gan pastāv saikne starp citiem migrācijas pārvaldības politikas virzieniem un labi funkcionējošu patvēruma sistēmu.

Savienības patvēruma sistēmas būtisku atbalsta pīlāru. *CEAS* sākotnējā pieredze ir parādījusi, ka praktiska rīcība ir nepieciešams tiesību aktu papildinājums, lai nodrošinātu pārliecību, ka visas dalībvalstis līdzīgi īsteno vienādus uzdevumus, gūstot līdzīgus rezultātus.

EASO atklāja 2011. gada jūnijā. Tā būs struktūra, kas pastiprinās pašreizējo sadarbības pasākumu vērtību. Piemēram, Eiropas apmācību programma patvēruma jomā varētu kļūt par kopēju standartu atbildīgajiem darbiniekiem visā ES, būtiski vairojot uzticēšanos, ka dalībvalstu prakses ir ļoti līdzīgas un ka pieņemto lēmumu pamatā ir saskaņota sistēma. *EASO* būtu jānovērtē šo pasākumu ietekme, izmantojot konkrētus, Savienības mēroga mērķus.

Savstarpējā sadarbība ES tiesību aktu jomā, uzlabota praktiskā sadarbība un ES finansējuma mehānismu lietpratīga izmantošana uzlabos patvēruma sistēmas. Tā kā pieņemot patvēruma tiesību aktu paketi Savienība turpina pieņemt saskaņotākus un uzlabotus kopējos standartus, dalībvalstu rīcībā būs labāki kopējie īstenošanas instrumenti, ko nodrošinās atbalsta biroja darbības, kas atbalstīs valstu centienus samazināt izmaksas. *EASO* arī varēs noteikt un izplatīt labāko praksi tādās jomās kā piekļuve procedūrai, darbs ar neaizsargātākajiem pieteikumu iesniedzējiem, apmaiņa ar paņēmieniem un iekavēto darbu pārvaldība. Kopēji instrumenti un labākās prakses, ko atbalstīs ES līdzekļi, palīdzēs dalībvalstīm īstenot kopējos standartus, kas pašlaik tiek izstrādāti. *EASO* arī sniegs lietderīgu ieguldījumu attiecībā uz *CEAS* pārredzamu un stratēģisku pārvaldību, tostarp izdodot gada ziņojumu par situāciju patvēruma jomā Savienībā.

EASO ietekme būs atkarīga no dalībvalstu gatavības izmantot tā piedāvātās iespējas un no to apņemšanās iesaistīties šādā sadarbībā. Būs jāiedibina regulāra Eiropas sadarbības prakse starp valstu iestādēm patvēruma jomā.

Kā ierosināts Stokholmas programmā, viens no kopējiem instrumentiem, kas *EASO* ir jāizskata, ir procedūras ierēdņu norīkošanas atvieglošanai starp dalībvalstīm, lai palīdzētu īpaši noslogotām dalībvalstīm. Šajā nolūkā *EASO* būtu jāizveido ekspertu, atbildīgo darbinieku un tulku rezerve, kuru varētu īsā laikā mobilizēt, lai sniegtu palīdzību dalībvalstij, kurai tā ir nepieciešama.

Būs regulāri jāpārskata, vai *EASO* pilnvaras un juridiskais pamats ir atbilstīgs, lai reaģētu uz dažādajām ar solidaritāti saistītajām problēmām — neatkarīgi no tā, vai tās ir īstermiņa vai strukturālas problēmas — un uz patvēruma meklētāju plūsmu jauniem veidiem.

1.2. Starptautiskās aizsardzības trūkumu novēršana Savienības reakcijā uz migrācijas un patvēruma krīzēm

EASO uzdevums ir arī palīdzēt dalībvalstīm, kas saskaras ar īpašu spiedienu. Ja *EASO* tiek izmantots konkrētām darbībām, tas var kļūt par svarīgu dalībnieku patvēruma un migrācijas krīžu pārvaldībā. Iespēja pieprasītājās dalībvalstīs izvietot *EASO* patvēruma atbalsta grupas, izmantojot darbības plānus, būs jauna solidaritātes iespēja patvēruma jomā.

Jāmācās no pieredzes, kas gūta saistībā ar Savienības reakciju uz migrācijas sekām pēc notikumiem Vidusjūras reģiona dienvidos. Savienība spēja ātri noteikt papildu finanšu resursus, lai palīdzētu skartajām dalībvalstīm, un izvietot darbības līdzekļus, ko koordinēja *Frontex*, lai nodrošinātu robežkontroles darbības, ar kurām atbalstīja arī meklēšanas un glābšanas operācijas jūrā. *Frontex* palīdzēja pārbaudīt ieceļojošās personas un sniegt informāciju. Tomēr tā nevarēja izmantot citus operatīvās solidaritātes pasākumus, sevišķi

saistībā ar starptautisko aizsardzību, jo īpaši tādēļ, ka *EASO* vēl nebija pilnībā uzsācis savu darbību.

Viens no pamataspektiem, kas *EASO* ir jāapsver, īstenojot darbības, lai nodrošinātu, ka tas ir gatavs novērst šo trūkumu nākotnē, ir tā koordinācija ar citām aģentūrām. *EASO*, *Frontex* un, iespējams, Eiropas Policijas birojam ir kopā ar Komisiju jāizstrādā īpaši pasākumi, lai nodrošinātu skaidrību par katras aģentūras attiecīgajiem uzdevumiem un lai nodrošinātu ārkārtas darbības procedūru ātrumu un efektivitāti. Šādas procedūras varētu ietvert koordinētu grupu izvietošanu.

Nepieciešamība nodrošināt aģentūru savstarpējo sadarbību vienlīdz attiecas uz reaģēšanu ārkārtas situācijās un uz proaktīvu darbu, piemēram, riska analīzi un agrīnās brīdināšanas spēju. Turklāt *EASO* ir jāatbalsta starptautiskās aizsardzības aspektu integrēšana *Frontex* darbā, ņemot vērā nesen noteiktos grozījumus *Frontex* juridiskajā pamatā, kuri nostiprina mehānismus pamattiesību aizsardzībai *Frontex* darbību kontekstā. To varētu īstenot arī sadarbībā ar Pamattiesību aģentūru.

Neseno notikumu laikā Vidusjūras reģionā Komisija izskatīja iespēju izmantot Savienības Civilās aizsardzības mehānismu, lai palīdzētu dalībvalstīm, kas saskaras ar ārkārtējām migrācijas plūsmām, kuras pārsniedz valstu reaģēšanas spējas. Pēc dalībvalstu pieprasījuma mehānismu varētu izmantot saskaņā ar ļoti konkrētiem nosacījumiem, lai koordinētu piedāvājumu plānošanu un sniegtu atbalstu natūrā.

Svarīgākie rīcības elementi

- Dalībvalstīm **jāpiedalās *EASO* darbībās** un aktīvos, kā arī pēc iespējas efektīvāk jāizmanto *EASO* savstarpējie instrumenti.
- Dalībvalstīm 2012. gada sākumā jānosaka kvantitatīvs mērķis attiecībā uz savu patvēruma jomas amatpersonu apmācību, izmantojot **Eiropas apmācību programmu patvēruma jomā**, līdz 2014. gadam.
- *EASO* jāsniedz **tehniskā palīdzība** dalībvalstīm saistībā ar patvēruma **tiesību aktu** pilnīgu **īstenošanu**.
- *EASO* 2012. gadā jāpārskata procedūras, kas atvieglos **ierēdņu norīkošanu**, lai palīdzētu dalībvalstīm, kuru patvēruma sistēmas ir īpaši noslogotas, un lai izveidotu ekspertu, atbildīgo darbinieku un tulku rezervi, kuru var īsā laikā mobilizēt krīzes situācijās.
- *EASO* jāuzlabo **ekspertu norīkošanas efektivitāte**, novērtējot darbības plāna metodiku un patvēruma atbalsta komandu sākotnējo pieredzi Grieķijā.
- Komisijai 2013. gadā **jānovērtē *EASO* ietekme** uz praktisko sadarbību patvēruma jomā un saistībā ar *CEAS*, kā arī jāierosina iespējami papildu pasākumi, kas atzīti par vajadzīgiem, lai nodrošinātu efektīvu solidaritāti un atbildības jomu dalīšanu.
- ***EASO*** un ***Frontex*** 2012. gadā jāvienojas par skaidriem sadarbības pasākumiem, ar kuriem maksimāli palielinātu analīzi, tehnisko palīdzību, kā arī līdzekļu un ekspertu norīkošanu, lai uzlabotu ES spējas reaģēt uz krīzes situācijām.

- ⊙ Komisijai un dalībvalstīm jāizskata **ES Civilās aizsardzības mehānisma** izmantošana ārkārtēju migrācijas plūsmu gadījumā, kuras pārspēj valstu reaģēšanas spējas, ja ir ievēroti īpaši nosacījumi.

2. FINANŠU SOLIDARITĀTES INSTRUMENTU, KAS ATBALSTA PATVĒRUMA POLITIKU, PIEVIENOTĀS VĒRTĪBAS UZLABOŠANA

2.1. Eiropas Bēgļu fonda maksimāla izmantošana līdz 2013. gadam

Eiropas Bēgļu fonds (EBF) ir parādījis, kā Savienības un dalībvalstu sadarbība var nodrošināt būtisku pievienoto vērtību. Kopš fonda izveides 2000. gadā, tas ir palīdzējis dalībvalstīm palielināt to patvēruma sistēmu spējas. Piemēram, fonds palīdzēja Itālijai ieviest patvēruma meklētāju uzņemšanas sistēmu. Tas palīdzēja ES 10+2 dalībvalstīm, kurām pirms pievienošanās nebija spēcīgi iedibinātu tradīciju patvēruma sniegšanas jomā, turpināt savu sistēmu izstrādi. Fonds ir palīdzējis dalībvalstīm uzsākt bēgļu integrācijas politiku un ir piedalījies inovatīvos projektos. Tas ir mudinājis dalībvalstis īstenot jaunas darbības, tostarp pārcelšanās un pārvietošanas jomā. Pēdējos gados fonds ir sniedzis būtisku ārkārtas palīdzību Beļģijai, Grieķijai, Itālijai un Maltai.

EBF atlikušo divu darbības gadu laikā (2008.–2013. gads) dalībvalstīm jānodrošina, ka tās pilnībā izmanto fonda piedāvātās iespējas. Vispirms jānodrošina atbilstība visām formālajām prasībām, lai varētu izmaksāt līdzekļus. Īpaši svarīgi dalībvalstīm ir izmantot EBF tādu ieguldījumu finansēšanai, kas nodrošina ilgtermiņa ieguvumus to patvēruma sistēmām. Fonds nav veidots tā, lai vienkārši funkcionētu kā patvērumam paredzēto valstu darbības budžetu papildinājums. Šajā nolūkā Komisija nesen mudināja dalībvalstis 2012. un 2013. gadā stratēģiskāk izmantot EBF.

Visbeidzot, efektīvai tiesību aktu paketes īstenošanai, kas attiecas uz patvērumu, kopā ar inovatīviem praktiskās sadarbības projektiem būtu jāsamazina patvēruma procesu izmaksas. Patvērums ir politikas joma, kurā ieguldījumi nodrošina ilgāka termiņa ietaupījumus gan finansiālā, gan sociālā ziņā. Tāpēc EBF ir jo īpaši jāizmanto, lai atbalstītu *CEAS* otrā posma tiesību aktu transponēšanu un īstenošanu.

2.2. Elastīgāks, integrētāks un mērķtiecīgāks Patvēruma un migrācijas fonds no 2014. līdz 2020. gadam

Sākot no 2014. gada, dalībvalstu rīcībā būs jauns Patvēruma un migrācijas fonds[2] (PMF). Komisija šo fondu ierosināja 2011. gada 15. novembrī, un tas ievieš vairākus progresīvus uzlabojumus, kam jāpalīdz sasniegt ES politikas mērķus un nodrošināt būtiskāku ES pievienoto vērtību.

Svarīgs jaunājums ir visaptverošais iekšlietu politikas dialogs ar katru dalībvalsti par to, kā tās izmantos jauno fondu, un šim dialogam ir jānorisinās pirms daudzgadu plānošanas. Dialogā noteiktu dalībvalstu mērķus, kurus tām jācenšas sasniegt šajā politikas jomā, un konkrētus mērķus, kuri jāsasniedz, izmantojot fonda līdzekļus. To papildinās ar dalībvalstu gada pārskata ziņojumiem par fonda īstenošanu.

---

[2] Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko izveido Patvēruma un migrācijas fondu, COM(2011) 751.

Vienlaikus jaunais fonds būs elastīgāks. Par apropriācijām būs tieši atbildīga Komisija, un tās uzskatīs par vienotu finansējumu, kas jāizmanto, ņemot vērā politikas attīstību vai situāciju dalībvalstīs vai trešās valstīs. Jaunais fonds arī labāk nodrošinās, ka līdzekļi tiks novirzīti tur, kur tie ir visvairāk vajadzīgi. Paredzēts, ka kritēriji attiecībā uz piešķīrumu izmantošanu dalībvalstīs būs mērķtiecīgāki un izstrādāti tā, lai nodrošinātu solidaritāti ar īpaši noslogotām dalībvalstīm vai tām dalībvalstīm, kurām ir vislielākā vajadzība uzlabot savas spējas. Jaunais fonds varētu ņemt vērā būtiskās patvēruma meklētāju skaita svārstības dalībvalstīs, ietverot personas, kas pārsūtītas, pamatojoties uz Dublinas sistēmu, un piešķirt papildu līdzekļus dalībvalstīm, kam tas vajadzīgs saskaņā ar starpposma pārskata rezultātiem. Tiek prognozēts, ka racionalizēta pārvaldības sistēma samazinās iesaistīto administratīvo slogu.

Saistībā ar fondu tiek ierosināts dalībvalstīm sniegt finansiālu stimulu — līdzīgu tam, ko pašlaik izmanto konkrētu bēgļu kategoriju pārcelšanās veicināšanai (neaizsargātas grupas un reģionālajās aizsardzības programmās iesaistītas personas), lai atlīdzinātu dalībvalstīm, kas piekritušas pārvietot starptautiskās aizsardzības saņēmējus no citas dalībvalsts.

Visbeidzot, lai efektīvāk izmantotu Savienības iekšlietu aģentūru kompetenci un speciālās zināšanas, priekšlikumā ir arī paredzēts izmantot Finanšu regulas piedāvāto iespēju, proti — fondā pieejamo līdzekļu ietvaros — uzticēt šīm aģentūrām konkrētu uzdevumu īstenošanu saistībā ar to uzdevumiem, papildinot to darba programmas. Tas neskar paredzēto vispārējo personāla samazināšanu.

2.3. Finanšu instrumentu savstarpējās papildināmības izmantošana, lai nodrošinātu pēc iespējas lielāku ietekmi

Finansiālai solidaritātei patvēruma vajadzībām var gan tieši, gan netieši izmantot arī citus ES finanšu instrumentus. Piemēram, Eiropas Sociālais fonds sniedz palīdzību profesionālās apmācības programmām, kas var palīdzēt patvēruma meklētājiem un starptautiskās aizsardzības saņēmējiem piekļūt darba tirgum vai palielināt savas prasmes. Citus struktūrfondus, jo īpaši Eiropas Reģionālās attīstības fondu, var izmantot arī, lai palīdzētu dalībvalstu reģioniem, kam ir tiesības saņemt atbalstu, lai, piemēram, palīdzētu uzbūvēt tādu infrastruktūru kā izmitināšanas centrus. Dalībvalstīm tādēļ jāapsver citu ES finanšu instrumentu koordinēta un vispusīga izmantošana. Tam ir vajadzīga stratēģiska plānošana un stabila starpministriju koordinācija.

Svarīgākie rīcības elementi

- Dalībvalstīm **pēc iespējas labāk jāizmanto EBF 2011., 2012. un 2013. gada programmas**, tostarp ārkārtas pasākumi. Plānošana 2013. gadā jāizmanto stratēģiskāk, piemēram, lai atbalstītu saistībā ar 2012. gada patvēruma paketi pieņemto tiesību aktu transponēšanu un īstenošanu.
- Likumdevējiem ātri jāvienojas par **daudzgadu finanšu shēmas konkrētajiem instrumentiem** patvēruma politikas atbalstam, ko Komisija publiskoja 2011. gada 15. novembrī.
- Dalībvalstīm jānodrošina koordinācija un **papildināmība** ar **pārējiem ES finanšu instrumentiem**, lai uzlabotu savu spēju pārvaldīt patvēruma meklētāju plūsmas.

3. JAUTĀJUMS PAR ATBILDĪBAS JOMU SADALĪJUMU

3.1. Dublinas regulā jāievieš reformas

Dublinas regulas mērķis, proti, noteikt atbildību par katru patvēruma meklētāju kādai konkrētai dalībvalstij, joprojām ir *CEAS* pamatelements. Vēl arvien ir vajadzīgs mehānisms, ar ko noteikt atbildību par patvēruma pieteikumiem, lai nodrošinātu tiesības uz efektīvu piekļuvi bēgļu statusa noteikšanas procedūrām, neapdraudot mērķi ātri apstrādāt patvēruma pieteikumus un nepieļaujot ļaunprātīgu rīcību, proti, kad viena un tā pati persona iesniedz vairākus pieteikumus vairākās dalībvalstīs.

Dublinas regulas principi, ko Komisija savā 2008. gada priekšlikumā par regulas pārskatīšanu ierosināja saglabāt, neparedz patvēruma meklētāju vienkāršu atgriešanu pirmās ieceļošanas valstī. Vairāki noteikumi mīkstina šo kritēriju. Dažās situācijās Dublinas regulā paredzētā pārsūtīšana varētu veicināt attiecīgās dalībvalsts spēju pārslogošanu, kaitējot ne tikai šai dalībvalstij, bet arī pieteikumu iesniedzēju tiesībām.

Judikatūra ir izvirzījusi būtiskus jautājumus par to, kā efektīvi izmantot Dublinas sistēmu visos gadījumos un nodrošināt, ka pasākumos, ko īsteno saistībā ar Dublinas regulas piemērošanu, pilnībā ņem vērā pamattiesības, jo īpaši Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2011. gada spriedumā lietā "*M.S.S.* pret Beļģiju un Grieķiju"[3]. Pēc dažiem mēnešiem Eiropas Savienības Tiesa arī sniegs turpmākas norādes, kas būs jāņem vērā, izstrādājot un īstenojot *CEAS*.

Lai aizsargātu tās integritāti, ir jāuzlabo Dublinas sistēmas efektivitāte un pieteikumu iesniedzēju aizsardzības līmenis. Sarunās par Komisijas 2008. gada priekšlikumu atklājās vajadzība Dublinas sistēmā uzlabot savstarpējo uzticēšanos. Viens no risinājumiem varētu būt uzraudzības un problēmu risināšanas mehānismu ieviešana, lai iejauktos agrīnos posmos, izmantojot novērtēšanas un agrīnās brīdināšanas mehānismus. Sarunu pēdējā posmā tam būtu jāpiešķir prioritāte, lai iekļautos 2012. gada termiņā (skat. 4.2. iedaļu turpmāk tekstā).

Tā kā labi funkcionējoša Dublinas sistēma ir būtisks *CEAS* elements, tās principi un darbība ir regulāri jāpārbauda, izstrādājot citus *CEAS* komponentus un ES solidaritātes instrumentus. Jāveic vispusīga "veselīguma pārbaude", īstenojot uz liecībām pamatotu pārskatīšanu attiecībā uz Dublinas sistēmas juridisko, saimniecisko un sociālo ietekmi, tostarp tās ietekmi uz pamattiesībām.

3.2. Starptautiskās aizsardzības saņēmēju pārvietošanas turpmāka attīstība

Pārvietošana ietver starptautiskās aizsardzības saņēmēju vai pieteikumu iesniedzēju pārsūtīšanu no vienas dalībvalsts uz citu, kad uzņemošā dalībvalsts uzņemas atbildību par pieteikuma izskatīšanu vai par integrācijas pasākumiem.

Jautājums par starptautiskās aizsardzības pieteikumu iesniedzēju pārvietošanu, pirms tiek novērtētas viņu aizsardzības vajadzības, ir strīdīgs. Dažas ieinteresētās personas uzskata to par lietderīgu vai pat nepieciešamu pasākumu, un dažas dalībvalstis pat atbalsta nelegālo migrantu pārvietošanu, savukārt citas apstrīd šo iespēju. Vēl ir aktuāli daudzi jautājumi, piemēram, kā šāda rīcība ietekmētu Dublinas sistēmu, tās praktisko izmantojamību un izmaksu efektivitāti salīdzinājumā ar citiem solidaritātes pasākumiem, kā arī tās ietekmi uz pieteikumu iesniedzējiem. Komisija neuzskata, ka šobrīd būtu lietderīgi ierosināt ES

[3] Pieteikums Nr. 30696/09, 21.1.2011.

mehānismu starptautiskās aizsardzības pieteikumu iesniedzēju pārvietošanai. Taču Komisija PMF priekšlikumā ir noteikusi darbības jomu Savienības līdzfinansējumam šādām darbībām, konsolidējot un izvēršot to, kas jau ir iespējams saskaņā ar EBF. Tas atvieglos to dalībvalstu iniciatīvas, kas vēlētos iesaistīties brīvprātīgos projektos, kurus koordinētu *EASO*. Šāds līdzfinansējums būtu lietderīgs arī ārkārtas situācijās.

Savukārt attiecībā uz to, ka starptautiskās aizsardzības saņēmēju pārvietošana var būt gan lietderīga, gan atbilstīga, pastāv vienprātība. Komisija 2009. gada jūnijā ierosināja ES mēroga izmēģinājuma projektu *EUREMA* (ES Pārvietošanas projekts Maltai), ko līdzfinansēja EBF. Projekts beidzās 2011. gada vasarā, un tā ietvaros no Maltas uz sešām citām dalībvalstīm pārvietoja 227 starptautiskās aizsardzības saņēmējus.

Šis izmēģinājuma projekts bija svarīga pieredze visiem iesaistītajiem dalībniekiem. Projekta laikā dalībvalstis meklēja radošus risinājumus daudzām juridiskām un praktiskām problēmām, piemēram, saistībā ar atbilstīga statusa piešķiršanu vai efektīviem integrācijas pasākumiem. Šie risinājumi varētu palīdzēt *EASO* sagatavot atbalsta darbības pārvietošanai, ko paredz *EASO* juridiskais pamats, piemēram, darbības sagatavošanās pasākumi, informētības vairošana un koordinācijas īstenošana. Projekts bija sekmīgs, tādēļ tika uzsākts tā otrais posms un 2011. gada 12. maijā pēc Komisijas iniciatīvas notika spēju pieteikšanas konference. Lai gan kopumā apņemšanās tika pausta par vairāk vietām, nekā pirmajā posmā — kopā gandrīz 340 vietas — šis skaits joprojām ir neliels. Komisija mudina dalībvalstis darīt visu iespējamo, lai nodrošinātu papildu vietas, jo īpaši ņemot vērā jaunu patvēruma meklētāju skaitu Maltā 2011. gada vasarā.

Komisija ir stingri atbalstījusi pārvietošanu, uzsākot un virzot minēto izmēģinājuma projektu. Pamatojoties uz abu projekta posmu pieredzi, kā arī ņemot vērā *EASO* turpmāko atbalstu pārvietošanas darbībām, Komisija ierosinās brīvprātīgu pastāvīgu shēmu, kurai tiks veikts turpmākas ietekmes novērtējums. Tas ļautu dalībvalstīm pieprasīt palīdzību veicot pārvietošanu, tostarp arī ārkārtas situācijā.

Vēl viens nesens notikums ir grozītās direktīvas[4] pieņemšana par pastāvīgas uzturēšanās tiesībām, kas atzītiem starptautiskās aizsardzības saņēmējiem nodrošina konkrētas tiesības, vienlīdzīgu attieksmi un tiesības pārcelties uz citu dalībvalsti pēc piecu gadu uzturēšanās pašreizējā valstī. Tas pats par sevi nav solidaritātes pasākums, bet var nodrošināt zināmu palīdzību, lai mazinātu noslogojumu dažām dalībvalstīm, ja vairāki atzīti aizsardzības saņēmēji noteiktos apstākļos izvēlas pārcelties uz citu dalībvalsti.

3.3. Iespējamība kopīgi apstrādāt Savienības teritorijā saņemtus pieteikumus

Jautājumu par Savienības teritorijā saņemtu patvēruma pieteikumu kopīgu apstrādi pirmo reizi izvirzīja Hāgas programmas ietvaros. Stokholmas programmas ietvaros Komisija tika aicināta pabeigt savu pētījumu par patvēruma pieteikumu kopīgas apstrādes iespējamību, kā arī tās juridisko un praktisko ietekmi.

Joprojām ir jānoskaidro daudzi ar kopīgo apstrādi saistīti aspekti. Starp būtiskiem jautājumiem ir tādu situāciju novērtējums, kurās būtu lietderīgi izmantot kopīgo apstrādi. Ir jāapsver tādi juridiski un administratīvi jautājumi kā saderība ar ES tiesību aktiem, līgumos

---

[4] Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 11. maija Direktīva 2011/51/ES, ar ko groza Padomes Direktīvu 2003/109/EK [par to trešo valstu pilsoņu statusu, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji], iekļaujot tās darbības jomā starptautiskās aizsardzības saņēmējus.

paredzētais juridiskais pamats, efektīva tiesību aizsardzība, tādu personu statuss, kam piemēro kopējo apstrādi, personas, kuru kompetencē būtu lēmumu pieņemšana, saikne ar aizsardzības nodošanu un/vai patvēruma lēmumu savstarpējo atzīšanu, kā arī saskaņošana ar Dublinas sistēmu. Finanšu jautājumi ietver izmaksas salīdzinājumā ar valsts līmeņa procedūru un finansēšanas mehānismiem. Savukārt aplūkojamie praktiskie jautājumi cita starpā attiecas uz vietu, kur īstenotu kopīgo apstrādi, kā arī attālinātas darbības iespējamo izmantošanu. Protams, kopīgā apstrādē būtu pilnībā jāņem vērā pieteikumu iesniedzēju tiesības.

Kopīga apstrāde Savienības teritorijā varētu kļūt par lietderīgu solidaritātes instrumentu. Tas varētu palīdzēt noslogotām dalībvalstīm samazināt iekavēto lietu skaitu, kas tādējādi papildinātu Dublinas sistēmu. Ar tās palīdzību varētu izplatīt labāko praksi un dalīties ar paņēmieniem, lai saskaņotu patvēruma sistēmas, tādējādi palielinot dalībvalstu savstarpējo uzticēšanos to patvēruma sistēmām. Ņemot vērā patvēruma meklētāju svārstīgo skaitu, dažās dalībvalstīs ir periodi, kuru laikā noslogojums relatīvi samazinās, un šīm dalībvalstīm šādos periodos, iespējams, ir nenodarbināts personāls, kas var palīdzēt citām dalībvalstīm. Ir vērts izpētīt, vai atbilstoši dalībvalstu spējām resursi būtu jāaizņemas vai ar tiem būtu jādalās, iespējams, saistībā ar ierēdņu norīkošanas procedūrām, ko izstrādās *EASO*.

Komisija uzsāks pētījumu, lai padziļināti izskatītu visus šos jautājumus. Rezultāts varētu būt pieejams 2012. gada beigās.

3.4. Atbildības jomu pienācīga sadalījuma nodrošināšana ārkārtas apstākļos

Papildus paredzētās pastāvīgās pārvietošanas shēmas ārkārtas situāciju komponentam pārvietoto personu masveida pieplūduma gadījumā Komisija vienmēr apsvērs pagaidu aizsardzības direktīvas mehānisma aktivizēšanu, ja būs izpildīti nosacījumi. Šī direktīva ir lietderīgs instruments ārkārtas situācijās. Tā nodrošina atbilstīgu statusu aizsardzības saņēmējiem, vienlaikus atvieglojot patvēruma sistēmu un izveidojot strukturizētu, taču brīvprātīgu, mehānismu saņēmēju pārsūtīšanai starp dalībvalstīm. Tajā pašā laikā ir stingri noteikti tās aktivizēšanas kritēriji: to var aktivizēt tikai tādu pārvietoto personu masveida pieplūduma vai tā draudu gadījumā, kuras nespēj atgriezties savā izcelsmes valstī pie drošiem un ilgstošiem nosacījumiem, jo īpaši ja pastāv arī risks, ka patvēruma sistēma nespēs apstrādāt šo pieplūdumu, neradot negatīvu ietekmi uz tās efektīvu darbību. Masveida pieplūdums ir pārvietoto personu liela skaita ierašanās Savienībā no konkrētas valsts vai ģeogrāfiskā apgabala, vai nu ierodoties Savienībā stihiski vai palīdzības pasākumu ietvaros, piemēram, sakarā ar evakuācijas programmu. Savienība nav saskārusies ar pārvietoto personu masveida pieplūdumu kopš Kosovas bēgļu krīzes 1999. gadā. Notikumi 2011. gadā Vidusjūras reģiona dienvidos neizraisīja līdzīga apmēra personu pieplūdumu ES.

Saistībā ar lielo patvēruma meklētāju un nelegālo migrantu skaitu, kas ierodas uz ES dienvidu ārējās robežas, nereti jāuzsāk meklēšanas un glābšanas procedūras. Dalībvalstu saistības saskaņā ar starptautiskajām tiesībām paredz, ka tām ir jāpalīdz personām, kas nonākušas nelaimē jūrā, un pēc iespējas ātrāk jānodrošina to izkāpšana drošā vietā. Ir pilnībā jāņem vērā *neizraidīšanas* princips. Šīs saistības attiecas arī uz trešām valstīm, no kurām patvēruma meklētāji izbrauc. Komisija mudina dalībvalstis nodrošināt pēc iespējas ciešāku sadarbību un koordināciju starp tām, lai pildītu dalībvalstu saistības. Lai gan tās ir absolūtas saistības, kurās cilvēku dzīvībai un veselībai ir svarīgākā nozīme, nevar noliegt, ka bez ES līmenī īstenotiem pasākumiem, lielais skaits iebraucēju rada nopietnu slogu dalībvalstu uzņemšanas spējām un atbildības jomām, tostarp attiecībā uz atgriešanu. Tāpēc jāņem vērā tādu pasākumu pozitīvā ietekme kā pārvietošana, kas aprakstīta iepriekšējā sadaļā, lai mazinātu spiedienu, ko var radīt

izglābto personu ieceļošana, kuras piesakās un kvalificējas starptautiskās aizsardzības saņemšanai.

Svarīgākie rīcības elementi

- Likumdevējiem **jāpaātrina sarunas** par **Dublinas regulas** reformu, lai iekļautos 2012. gada termiņā.
- Komisijai 2014. gadā jāuzsāk Dublinas regulas **"veselīguma pārbaude"**.
- Dalībvalstīm jāpalielina sava apņemšanās saistībā ar **pārvietošanas izmēģinājuma projekta Maltai** paplašināšanu, kā uzsvērts Ministru konferencē 2011. gada 12. maijā.
- Veicot turpmāku ietekmes novērtējumu, Komisijai 2012. gadā jāierosina **brīvprātīgu pastāvīgās pārvietošanas shēma** starptautiskās aizsardzības saņēmējiem.
- *EASO* **jāiesaistās pārvietošanas atbalsta un veicināšanas** pasākumos, kā paredzēts ***EASO*** regulā, pamatojoties uz *EUREMA* pieredzi.
- Komisijai jāuzsāk **pētījums** par patvēruma pieteikumu **kopīgas apstrādes** izveides iespējamību, kā arī tās juridisko un praktisko ietekmi, kā paredzēts Stokholmas programmā, lai pirms 2012. gada beigām saņemtu rezultātus.
- ES jāizmanto **pagaidu aizsardzības** direktīva, ja kritēriji un situācijas ir atbilstošas.

4. ATJAUNOTĀS PĀRVALDĪBAS SISTĒMAS PAMATELEMENTS — SAVSTARPĒJA UZTICĒŠANĀS

4.1. Grieķijas pieredze: pārkāpuma procedūras papildināšana

Komisija ir vairākkārt uzsvērusi, ka pašreizējā patvēruma *acquis* neskaidrie standarti veicina nevienādus īstenošanas līmeņus un apgrūtina uzraudzību. Komisijas ierosinātajiem grozītajiem *CEAS* instrumentiem būtiski jāuzlabo skaidrība un precizitāte, kā arī jāļauj Komisijai labāk uzraudzīt ES tiesību aktu piemērošanu.

Tajā pašā laikā, lai pastāvīgi nodrošinātu katras dalībvalsts patvēruma sistēmas labu darbību un elastīgumu, *acquis* piemērošanas uzraudzības tradicionālie instrumenti (piemēram, pārkāpumu procedūras un juridisko instrumentu regulāri novērtējumi) jāpapildina ar, vēlams, preventīviem pasākumiem, kas balstās uz atbilstīgu savstarpējas uzticēšanās līmeni. Lai gan uz dalībvalstīm joprojām gulst galvenā atbildība, ir vajadzīga vispusīgāka reakcija, jo īpaši tādēļ, ka Savienības pienākums ir palīdzēt ne vien savām dalībvalstīm, bet arī patvēruma pieteikumu iesniedzējiem. Notikumi Grieķijā bija svarīga pieredze šajā saistībā, jo Savienība nodrošināja vispusīgu reakciju uz Grieķijas patvēruma sistēmas problēmām, un pašlaik ir vērojamas dažas liecības par šīs sistēmas uzlabošanos, lai gan darāmā joprojām ir daudz.

Pēc apgalvojumiem, ka Grieķija, iespējams, nebija pareizi īstenojusi ES patvēruma tiesību aktus un ka konkrēti tās patvēruma sistēmas aspekti bija ļoti sliktā stāvoklī, ieskaitot necilvēcīgos apstākļus izmitināšanas centros, Komisija 2009. gadā pret Grieķiju uzsāka pārkāpuma procedūru. Tomēr Komisija atzina, ka Grieķijai ir jānodrošina dažādu veidu palīdzība, lai uzlabotu situāciju, ņemot vērā patvēruma humāno aspektu.

Tāpēc paralēli pārkāpuma procedūrai Komisija iesaistījās dialogā ar Grieķijas iestādēm. Tā Grieķijai palīdzēja izstrādāt valsts rīcības plānu patvēruma un migrācijas pārvaldības jomā. Tā koordinēja citu dalībvalstu ekspertu sniegto palīdzību. Tā arī nodrošināja EBF ārkārtas finansējumu, ko papildināja ar citiem ES finansiālā atbalsta avotiem. Pēc Grieķijas pieprasījuma 2011. gada aprīlī *EASO* kopā ar Grieķijas iestādēm izstrādāja divu gadu darbības plānu par patvēruma atbalsta grupu izvietošanu, kuras ir sākušas savu darbu Grieķijā.

Kopā ar Grieķijas valdības ieviestajām izmaiņām, sevišķi pieņemot jaunus tiesību aktus, saistībā ar minēto rīcības plānu vērojami vairāki pozitīvi notikumi. Jo īpaši ir palielinājies patvēruma atzīšanas līmenis (no mazāk par 1 % līdz 12,35 %) un ir uzlabojusies lēmumu pieņemšanas kvalitāte. Lai gan ir vajadzīgs lielāks progress un lai gan joprojām pastāv nopietnas bažas saistībā ar dažām jomām, piemēram, izmitināšanas centriem un piekļuvi konkrētām tiesībām, šis ir piemērs tam, ka dalībvalsts saglabā atbildību par atbilstības nodrošināšanu savā valstī, bet saņem gan finansiālu, gan praktisku palīdzību, lai to paveiktu.

Kādā konkrētā brīdī uzraudzība ir jāpaplašina, neattiecinot to stingri tikai uz *acquis* piemērošanu, jo laika gaitā ar spējām saistīto problēmu uzkrāšanās un problemātiskās pārvaldības izvēles var potenciāli izraisīt nopietnus pamattiesību pārkāpumus un *CEAS*, tostarp arī Dublinas sistēmas, nestabilitāti.

4.2. Dublinas sistēmas elastīguma nostiprināšana

Komisija, Eiropas Parlaments un dalībvalstis nesen apsprieda, kā nodrošināt visu dalībvalstu patvēruma sistēmu pienācīgu darbību un kā konstatēt un risināt problēmas pirms tās ir izraisījušas krīzi un pienākumu neizpildes procedūras. Šķiet, ka doma par novērtēšanas un agrīnās brīdināšanas mehānismiem ir veids, kā virzīties uz priekšu.

Šādam mehānismam varētu būt divas funkcijas: pirmkārt, visu dalībvalstu nepārtraukta uzraudzība, lai nodrošinātu to nepārtrauktu gatavību; otrkārt, strukturēta, secīga rīcība, lai risinātu trūkumus pirms tie ir izraisījuši visaptverošu krīzi.

Praksē novērtēšanas un agrīnās brīdināšanas process varētu ietvert katras dalībvalsts patvēruma sistēmas pārvaldības dažādus aspektus, tostarp, piemēram, patvēruma sistēmas ģeogrāfisko un budžeta organizāciju, ietekmi, ko rada pārsūtīšanas saskaņā ar Dublinas regulu, ES solidaritātes instrumentu atbilstīgu izmantošanu, dalību ES solidaritātes iniciatīvās utt. Ziņojumi un ieteikumi, ko sagatavotu novērtēšanas rezultātā, nodrošinātu agrīnu brīdināšanu par iespējamām problēmām. Tās arī varētu izmantot, lai labāk koordinētu uz dalībvalsti vērstus solidaritātes pasākumus, ietverot ES fondu un *EASO* praktiskās sadarbības darbību prioritāšu labāku plānošanu. Būs jāatrod labākie līdzekļi un procedūras, lai nodrošinātu šā procesa efektivitāti.

Jāparedz īpaši turpmāki pasākumi, lai nodrošinātu, ka novērtējuma rezultāti tiek atbilstīgi uzraudzīti. Plāns varētu ietver koordinētu solidaritātes pasākumu pieprasījumus, lai atbalstītu rīcību, kas vajadzīga attiecīgajai dalībvalstij. Komisija uzskata, ka šāds process varētu būtiski uzlabot savstarpējo uzticēšanos starp dalībvalstīm un starp pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kas nereti kritizē Dublinas sistēmu.

4.3. Savstarpējās uzticēšanās vairošana citās migrācijas pārvaldības jomās

Savstarpēja uzticēšanās ir svarīga labi funkcionējošai sadarbībai patvēruma jomā. Lielāka uzticēšanās nodrošinās lielāku solidaritāti, tādēļ ir ļoti svarīgi uzlabot uzticēšanos. Lai gan

katras ar migrāciju saistītās politikas jomas mērķi ir atšķirīgi, labāka migrācijas pārvaldība labākas robežu pārvaldības un vīzu politikas veidā var arī pozitīvi ietekmēt savstarpējās uzticēšanās uzlabošanos starp dalībvalstīm patvēruma jautājumos.

Komisija 2011. gada 16. septembrī ierosināja vairākas izmaiņas attiecībā uz Šengenas pārvaldību, lai nodrošinātu pārvietošanās brīvību, uzlabojot savstarpējo uzticēšanos starp dalībvalstīm. Priekšlikumi uzlabotu Šengenas kopējo pārvaldību, jo tiktu pārskatīts Šengenas novērtēšanas mehānisms. Labāk nodrošinot Šengenas *acquis* atbilstīgu piemērošanu, priekšlikumi uzlabotu uzticēšanos Savienības spējai risināt ar robežkontroli saistītas problēmas, rīkojoties kopīgi un solidāri, kas arī atvieglos dalībvalstu iesaistīšanos patvēruma solidaritātes iniciatīvās.

Saistībā ar vīzu politiku viens no Komisijas 2011. gada 24. maijā ierosinātajiem grozījumiem Vīzu regulā[5] varētu arī veicināt dalībvalstu patvēruma sistēmu efektivitāti. Ieviešot drošības klauzulu vīzu jomā kā galējo līdzekli, būtu iespējams apturēt bezvīzu pārvietošanos no trešās valsts, par kuru ir liecības, ka tā cita starpā ir veicinājusi patvēruma sistēmas ļaunprātīgu izmantošanu.

Šis mehānisms jo īpaši ļautu Savienībai uzturēt līdzsvaru, labāk pārvaldot trešo valstu valstspiederīgo pārvietošanos un nodrošinot, ka bezvīzu ieceļošana nesekmē pārkāpumus vai ļaunprātīgu izmantošanu. Tādējādi Savienība, no vienas puses, turpinās papildināt vīzu režīma liberalizāciju ar aizsargmehānismiem dalībvalstīm, mācoties no tādas pieredzes kā "uzraudzīšanas mehānisms pēc vīzu režīma liberalizācijas", kuru izveidoja, lai nodrošinātu bezvīzu režīma pilnvērtīgu darbību ar Rietumbalkānu valstīm. No otras puses, ES arī aktivizēs līdzekļus, lai nodrošinātu risinājumus dalībvalstīm, kas saskaras ar īpašu patvēruma meklētāju plūsmu no trešām valstīm. Uzraudzīšanas mehānisms pēc vīzu režīma liberalizācijas ļāva Komisijai iegūt nepieciešamo informāciju, lai ierisinātu pasākumus, kuri vērsti uz nelegālo migrantu, kas ļaunprātīgi izmanto bezvīzu režīmu, turpmāko pieplūdumu novēršanu.

Svarīgākie rīcības elementi

- ES jāsasniedz **2012. gada** mērķis attiecībā uz **patvēruma tiesību aktu paketi**.
- Dalībvalstīm **jāīsteno ES tiesību akti**, un Komisijai regulāri jānovērtē un jāizskata pārkāpumi.
- Grieķijai aktīvi jāturpina **īstenot tās rīcības plāns**, pilnībā izmantojot pieejamos solidaritātes pasākumus, lai iekļautos visos plānā noteiktajos termiņos.
- Likumdevējiem jāpabeidz sarunas par **Dublinas regulu** ar stingrākiem noteikumiem, lai atbalstītu **savstarpēju uzticēšanos** starp dalībvalstīm un agrīno brīdināšanu **problēmu agrīnai noteikšanai**.
- Likumdevējiem jāapstiprina 2011. gada 16. septembra **Šengenas pakete**, lai uzlabotu robežu pārvaldību.
- Likumdevējiem jāapstiprina **Vīzu regulas grozījums**, ko Komisija ierosināja 2011. gada 24. maijā.

[5] COM(2011) 290.

SECINĀJUMI

Savienības un tās dalībvalstu rīcībā ir jauns, elastīgs solidaritātes pasākumu instrumentu kopums. Šos pasākumus var izmantot kopā vai atsevišķi. Kā ierosināts šajā paziņojumā, dažus pasākumus var uzlabot un var izstrādāt jaunus pasākumus.

Citi migrācijas pārvaldības aspekti arī var palīdzēt konsolidēt ES iekšējo solidaritāti patvēruma jomā. ES jābūt efektīvai atgriešanas politikai, lai nodrošinātu patvēruma sistēmu uzticamību un integritāti. Tas ir jautājums, ko Komisija risinās atsevišķā paziņojumā 2013. gadā. Virzība uz lielāku konverģenci legālās migrācijas politikas jomā var arī atbalstīt solidaritāti, lai jo īpaši nodrošinātu, ka patvēruma politika, tostarp solidaritātes aspekti, nesaskaras ar legālās migrācijas neefektīvas pārvaldības sekām.

Sadarbība ar trešām valstīm, jo īpaši ar bēgļu izcelsmes valstīm un tranzītvalstīm, ja ES kā vienots kopums to īsteno atbilstīgi, arī var palīdzēt pārvaldīt vai novērst patvēruma meklētāju plūsmas. Šādai sadarbībai būtu jāietver, piemēram, palīdzības sniegšana, lai uzlabotu aizsardzības jomu citos pasaules reģionos, vai lielāka skaita pārcelšanās vietu piedāvāšana ES teritorijā. Šāda sadarbība var arī būt veids, kā paust solidaritāti ar trešām valstīm, kas nereti saskaras ar daudz lielāku noslogojumu patvēruma jomā nekā ES, kā nesen apliecināja migrācijas krīze saistībā ar notikumiem Vidusjūras reģiona dienvidos un kā uzsvērts paziņojumā par vispārējo pieeju migrācijai un mobilitātei[6].

Visbeidzot, ārkārtas situācijās, ko raksturo trešo valstu valstspiederīgo pēkšņi pieplūdumi, Komisija vienmēr saglabā iespēju ierosināt priekšlikumus saskaņā ar LESD 78. panta 3. punktu, lai pieņemtu pagaidu pasākumus skarto dalībvalstu labā, ja pieejamie instrumenti nenodrošina nepieciešamās iespējas un juridisko pamatu.

Savienības solidaritātes pasākumu sekmes ir atkarīgas no visu ieinteresēto personu iesaistīšanās un sadarbības. Savienībai jāturpina regulāri apspriest jautājumus par solidaritāti patvēruma jomā, tostarp augstā politiskā līmenī, lai uzlabotu un pārskatītu patvēruma jomas solidaritātes pasākumu instrumentu kopumu. Nākamajos darba metodes gada pārskata ziņojumos par imigrāciju un patvērumu Komisija ziņos par panākto progresu.

[6] COM(2011) 743.

PIELIKUMS

Statistikas dati patvēruma jomā

Laikposmā no 1998. gada (agrākais gads, par ko ir pieejami ES līmeņa dati) līdz 2010. gadam patvēruma pieteikumu kopējais skaits ES 27 dalībvalstīs mainījās, kā norādīts turpmāk. Patvēruma pieteikumu skaits 2011. gada pirmajā pusē palielinājās par 14 % salīdzinājumā ar 2010. gada pirmo pusi (jāatzīmē, ka Grieķijas un Luksemburgas dati vēl nav pieejami pilnā apmērā).

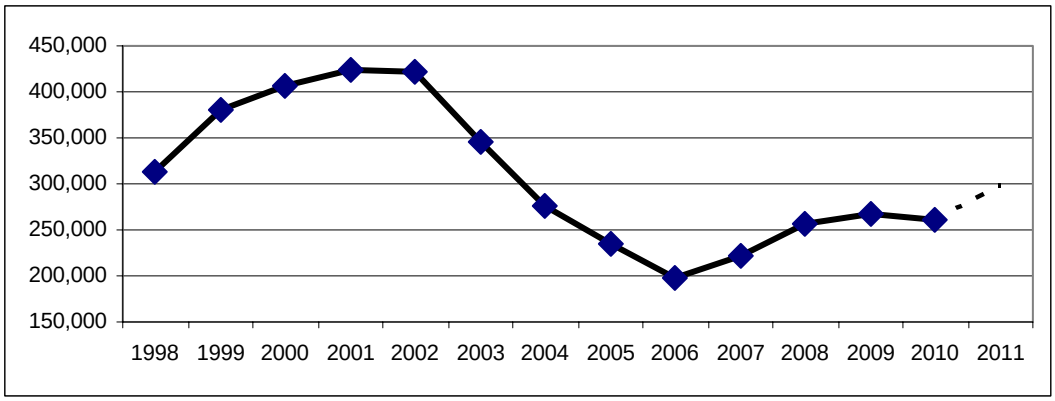

Avots: *Eurostat*.

Patvēruma pieteikumi 2011. gada pirmajā pusē salīdzinājumā ar 2010. gada pirmo pusi

	2010.g. 1.pusg.	Viss 2010.g.	**2011.g. 1.pusg.***	**Izmaiņas 2010.g. 1.pusg.– 2011.g.***	2011.g. 1.m.	2011.g. 2.m.	2011.g. 3.m.	2011.g. 4.m.	2011.g. 5.m.	2011.g. 6.m.
BE	**11 445**	26 550	**14 790**	**+29 %**	2 335	2 365	2 825	2 525	2 420	2 320
BG	**500**	1 030	**465**	**-7 %**	115	90	70	65	60	65
CZ	**465**	785	**370**	**-20 %**	65	55	70	60	75	45
DK	**2 310**	5 105	**1 830**	**-21 %**	365	290	325	290	290	270
DE	**18 455**	48 595	**22 890**	**+24 %**	4 245	3 735	4 075	3 365	3 875	3 595
EE	**20**	35	**35**	**+75 %**	5	5	5	5	10	5
IE	**1 025**	1 940	**685**	**-33 %**	135	125	125	85	100	115
EL	**4 705**	10 275	***3 800****	***+3 %****	605	920	1 005	455	815	:
ES	**1 210**	2 745	**1 950**	**+61 %**	240	335	365	430	365	215
FR	**25 925**	52 725	**28 835**	**+11 %**	4 400	4 640	5 295	5 125	5 010	4 365
IT	**5 370**	10 060	**10 865**	**+102 %**	590	1 625	1 775	1 460	3 305	2 110
CY	**1 235**	2 870	**895**	**-28 %**	185	145	125	125	165	150
LV	**25**	60	**110**	**+340 %**	5	20	5	15	40	25
LT	**195**	505	**185**	**-5 %**	35	35	35	20	30	30
LU	**295**	780	***770****	***+208 %****	115	145	230	145	135	:
HU	**1 405**	2 095	**775**	**-45 %**	115	90	135	165	110	160
MT	**60**	170	**1 650**	**+2 650 %**	10	15	30	1 130	365	100
NL	**7 280**	15 110	**7 105**	**-2 %**	1 255	1 090	1 155	1 095	1 295	1 215
AT	**5 065**	11 060	**5 830**	**+15 %**	885	910	970	980	1 000	1 085
PL	**2 920**	6 535	**2 865**	**-2 %**	365	450	520	430	550	550
PT	**80**	160	**95**	**+19 %**	10	20	15	15	20	15
RO	**475**	880	**560**	**+18 %**	50	85	125	95	95	110
SI	**90**	250	**205**	**+128 %**	35	35	30	15	35	55
SK	**295**	540	**205**	**-31 %**	35	45	30	20	35	40
FI	**2 025**	3 665	**1 315**	**-35 %**	240	210	240	195	210	220
SE	**14 110**	31 940	**12 620**	**-11 %**	1 970	1 965	2 310	2 040	2 375	1 960
UK	**11 875**	23 740	**12 690**	**+7 %**	2 140	1 995	2 230	2 020	2 070	2 235

* Izņemot EL un LU. Šīm divām dalībvalstīm 2011. gada pirmā pusgada absolūtās vērtības un salīdzinājums ir aprēķināti pirmajiem pieciem mēnešiem. Dati iegūti 2011. gada 3. oktobrī, avots: *Eurostat*.

Patvēruma pieteikumi (A) un jauni aizsardzības saņēmēji (B) 2010. gadā

Viss 2010. gads: pieteikumi un jauni saņēmēji **uz 1 000 000 iedzīvotāju**

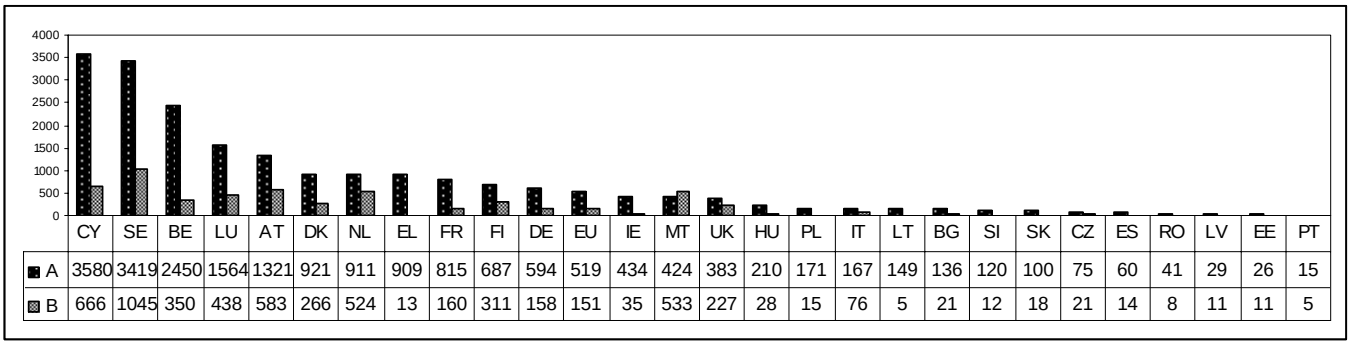

	CY	SE	BE	LU	AT	DK	NL	EL	FR	FI	DE	EU	IE	MT	UK	HU	PL	IT	LT	BG	SI	SK	CZ	ES	RO	LV	EE	PT
A	3580	3419	2450	1564	1321	921	911	909	815	687	594	519	434	424	383	210	171	167	149	136	120	100	75	60	41	29	26	15
B	666	1045	350	438	583	266	524	13	160	311	158	151	35	533	227	28	15	76	5	21	12	18	21	14	8	11	11	5

Viss 2010. gads: pieteikumi un jauni saņēmēji **uz 1000 km^2 platību**

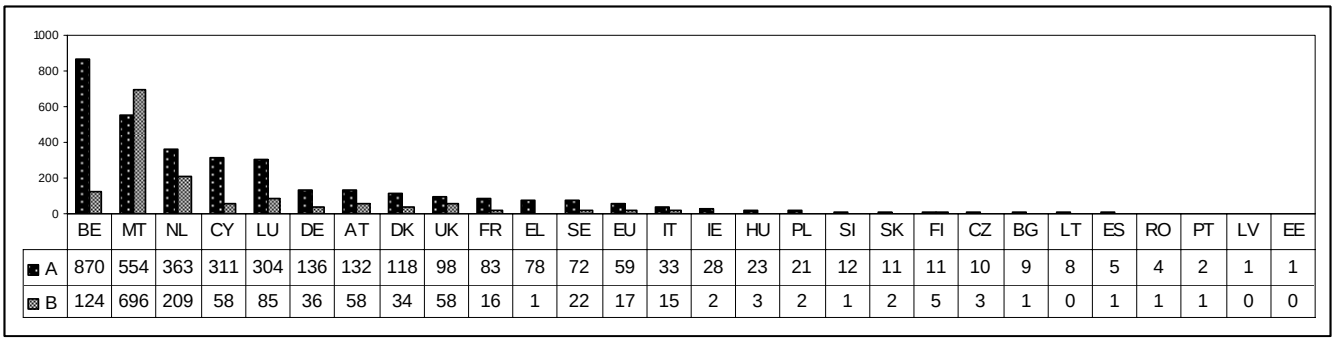

	BE	MT	NL	CY	LU	DE	AT	DK	UK	FR	EL	SE	EU	IT	IE	HU	PL	SI	SK	FI	CZ	BG	LT	ES	RO	PT	LV	EE
A	870	554	363	311	304	136	132	118	98	83	78	72	59	33	28	23	21	12	11	11	10	9	8	5	4	2	1	1
B	124	696	209	58	85	36	58	34	58	16	1	22	17	15	2	3	2	1	2	5	3	1	0	1	1	1	0	0

Viss 2010. gads: pieteikumi un jauni saņēmēji **uz 1000 IKP vienībām**

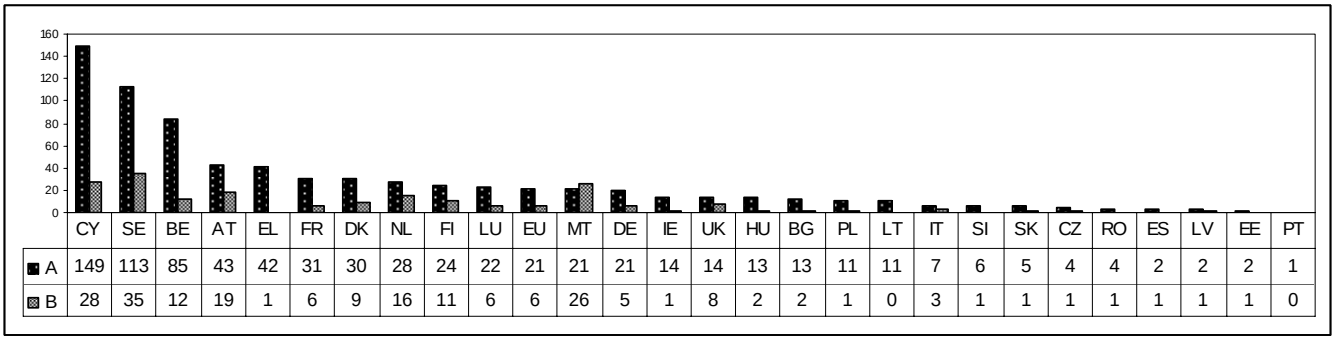

	CY	SE	BE	AT	EL	FR	DK	NL	FI	LU	EU	MT	DE	IE	UK	HU	BG	PL	LT	IT	SI	SK	CZ	RO	ES	LV	EE	PT
A	149	113	85	43	42	31	30	28	24	22	21	21	21	14	14	13	13	11	11	7	6	5	4	4	2	2	2	1
B	28	35	12	19	1	6	9	16	11	6	6	26	5	1	8	2	2	1	0	3	1	1	1	1	1	1	1	0

Iedzīvotāji: 2010. gada 1. janvārī. Platība: jaunākie pieejamie dati (2010. gads vai agrāk dažām dalībvalstīm). IKP: pirktspējas standarts (mākslīga valūtas vienība, kas novērš cenu līmeņa atšķirību ietekmi starp dalībvalstīm[7]) 2010. gadā. Dati iegūti 2011. gada 3. oktobrī, avots: *Eurostat*.

[7] Skatiet http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/purchasing_power_parities/introduction.

2011. gada pirmā pusgada un 2010. gada salīdzinājums: pieteikumi **uz 1 000 000 iedzīvotājiem**

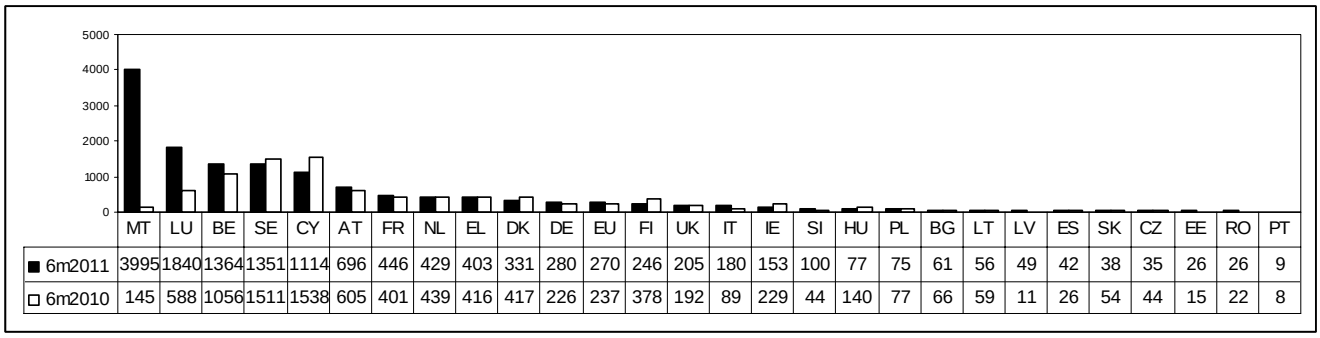

	MT	LU	BE	SE	CY	AT	FR	NL	EL	DK	DE	EU	FI	UK	IT	IE	SI	HU	PL	BG	LT	LV	ES	SK	CZ	EE	RO	PT
■ 6m2011	3995	1840	1364	1351	1114	696	446	429	403	331	280	270	246	205	180	153	100	77	75	61	56	49	42	38	35	26	26	9
□ 6m2010	145	588	1056	1511	1538	605	401	439	416	417	226	237	378	192	89	229	44	140	77	66	59	11	26	54	44	15	22	8

2011. gada pirmā pusgada un 2010. gada salīdzinājums: pieteikumi **uz 1000 km^2 platību**

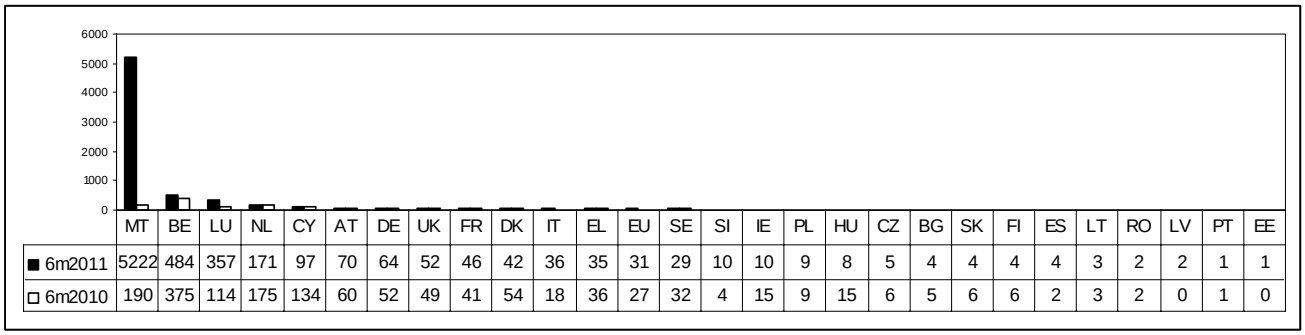

	MT	BE	LU	NL	CY	AT	DE	UK	FR	DK	IT	EL	EU	SE	SI	IE	PL	HU	CZ	BG	SK	FI	ES	LT	RO	LV	PT	EE
■ 6m2011	5222	484	357	171	97	70	64	52	46	42	36	35	31	29	10	10	9	8	5	4	4	4	4	3	2	2	1	1
□ 6m2010	190	375	114	175	134	60	52	49	41	54	18	36	27	32	4	15	9	15	6	5	6	6	2	3	2	0	1	0

2011. gada pirmā pusgada un 2010. gada salīdzinājums: pieteikumi **uz 1000 IKP vienībām**

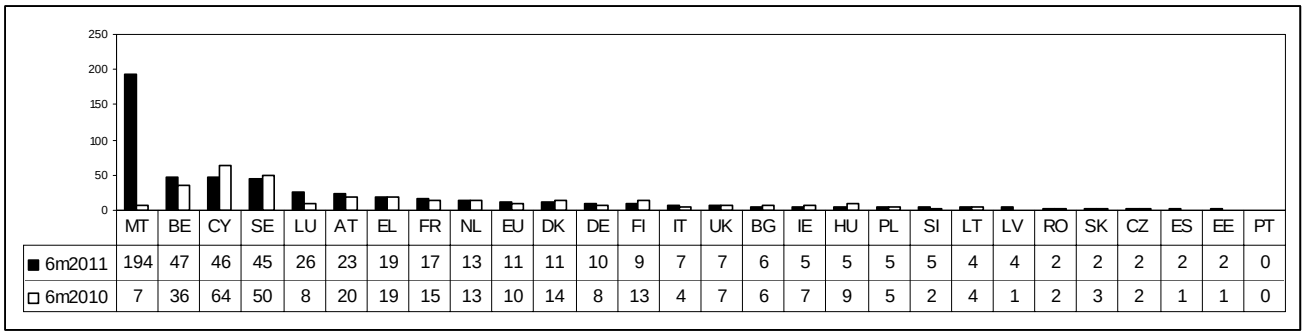

	MT	BE	CY	SE	LU	AT	EL	FR	NL	EU	DK	DE	FI	IT	UK	BG	IE	HU	PL	SI	LT	LV	RO	SK	CZ	ES	EE	PT
■ 6m2011	194	47	46	45	26	23	19	17	13	11	11	10	9	7	7	6	5	5	5	5	4	4	2	2	2	2	2	0
□ 6m2010	7	36	64	50	8	20	19	15	13	10	14	8	13	4	7	6	7	9	5	2	4	1	2	3	2	1	1	0

Iedzīvotāji: 2010. gada 1. janvārī. Platība: jaunākie pieejamie dati (2010. gads vai agrāk dažām dalībvalstīm). IKP: pirktspējas standarts 2010. gadā. EL un LU dati nebija pieejami par 2011. gada jūniju un tika ekstrapolēti, pamatojoties uz pieejamajiem datiem par 5 mēnešiem. Dati iegūti 2011. gada 3. oktobrī, avots: *Eurostat*.

Bēgļu no trešām valstīm pārcelšanās skaits dalībvalstīs laikposmā no 2006. līdz 2010. gadam

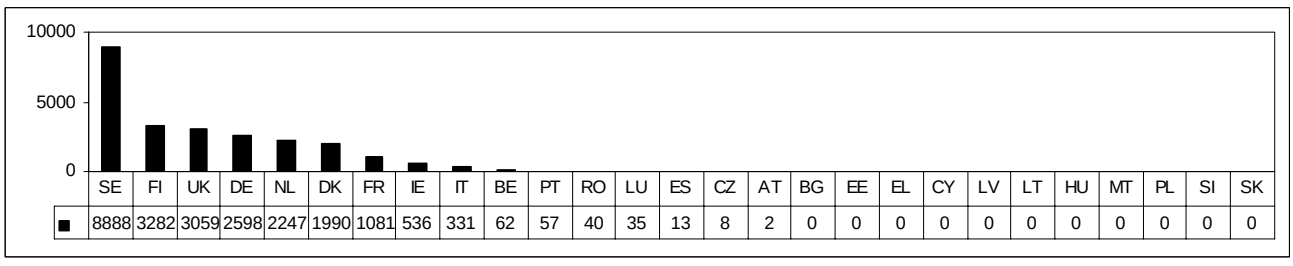

	SE	FI	UK	DE	NL	DK	FR	IE	IT	BE	PT	RO	LU	ES	CZ	AT	BG	EE	EL	CY	LV	LT	HU	MT	PL	SI	SK
■	8888	3282	3059	2598	2247	1990	1081	536	331	62	57	40	35	13	8	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Avots: Apvienoto Nāciju Organizācijas Augstā komisāra bēgļu jautājumos birojs par 2006.–2007. gadu, *Eurostat* (dati iegūti 2009. gads 8. decembris) par 2008. gadu, izņemot UK: Apvienoto Nāciju Organizācijas Augstā komisāra bēgļu jautājumos birojs, *Eurostat* (dati iegūti 2011. gada 1. augustā) par 2009. un 2010. gadu.